

Norsk Bioenergiforening
Postboks 1808 Vikå
0123 OSLO

15.06.2026

Omstillingskommisjonen
v/Finansdepartementet

INNSPILL TIL OMSTILLINGSKOMMISJONEN FRA NORSK BIOENERGIFORENING

Vi viser til møte med verdikjeden skog- og tre 12. juni og sender over vårt innspill til Omstillingskommisjonen.

Takk for muligheten til å gi innspill til Omstillingskommisjonen. Jeg kommer fra Norsk Bioenergiforening, og vårt utgangspunkt i dag er bioenergiens rolle i verdikjeden skog og tre – og hvorfor denne delen av verdikjeden bør tas tydeligere med når vi diskuterer norsk omstilling, verdiskaping og konkurransekraft.

Vårt hovedbudskap er dette:

Bioenergi er en nødvendig del av en sterk og lønnsom skog- og treverdikjede. Skal Norge lykkes med å utvikle skog- og trenæringen videre, må vi se hele råstoffet, hele verdikjeden og hele energisystemet i sammenheng. Bioenergi handler ikke om å konkurrere med materialbruk. Tvert imot. Vi støtter målet om at mest mulig trevirke skal brukes til materialer og produkter der det gir høyest verdi og størst klimaeffekt. Men en skog- og treverdikjede består ikke bare av sagtømmer og ferdige treprodukter. Den består også av bark, flis, kapp, hogstavfall, returtre, lavere virkeskvaliteter og sidestrømmer fra industrien. Disse ressursene må også ha en verdi.

Og det er her bioenergi spiller en nøkkelrolle.

Uten avsetning for restene blir økonomien i hele verdikjeden svakere. Bioenergi bidrar til at mer av råstoffet kan utnyttes, at skogbruk og treindustri får bedre totaløkonomi, og at lokale ressurser blir brukt til lokal verdiskaping. Det første vi vil be kommisjonen merke seg, er derfor at bioenergi er en del av ressursutnyttelsen i skog- og treverdikjeden. I en tid der mandatet peker på knapphet på både naturressurser, arbeidskraft og energi, må vi bli flinkere til å få mer verdi ut av det vi allerede har.

Da gir det liten mening å se materialer og energi som motsetninger. Vi må heller spørre: Hvordan bruker vi de ulike delene av råstoffet best mulig? Noe skal bli byggematerialer. Noe skal bli fiber og industriprodukter. Noe kan bli biokull, biodrivstoff eller biogass. Og noe bør bli varme og energi.

Det er summen av dette som gir en robust og lønnsom verdikjede.

Det andre poenget er at bioenergi kan bidra til å løse en av de store flaskehalsene i norsk omstilling: tilgang på kraft og nett. Mye av energibehovet i industri, bygg og lokalsamfunn er varme. Det gjelder tørking, damp, prosessvarme, fjernvarme og oppvarming. Dette er behov som ofte kan løses med bioenergi, uten å bruke mer elektrisitet og uten å legge ytterligere press på kraftnettet.

Når vi bruker bioenergi til varme der det er fornuftig, frigjør vi strøm og nettkapasitet til de områdene der elektrisitet er helt nødvendig – for eksempel elektrifisering, ny industri og andre

grønne verdikjeder. Derfor bør ikke omstilling bare handle om mer kraftproduksjon. Det bør også handle om smartere energibruk. Bioenergi er en del av den smartere energibruken.

Det tredje poenget er beredskap og forsyningssikkerhet. Bioenergi har noen egenskaper som er særlig viktige i et mer urolig og krevende Europa. Råstoff kan lagres. Energien kan produseres lokalt. Den kan leveres når behovet er størst. Og den bygger på en verdikjede som allerede finnes i Norge. Dette gjør bioenergi til mer enn et klimatiltak. Det er også en beredskapsressurs.

Når kommisjonen skal vurdere norsk omstillingsevne, mener vi derfor at lokal, regulerbar og lagringsbar energi må verdsettes høyere enn i dag.

Det fjerde poenget er distriktsbasert verdiskaping. Bioenergi skaper aktivitet i hele landet: i skogen, hos transportørene, i flisproduksjon, på varmesentraler, i fjernvarmeanlegg, i landbruket, i industrien og hos teknologileverandører. Dette er arbeidsplasser og verdiskaping som bygger på norske ressurser, norsk kompetanse og eksisterende infrastruktur. Det gjør bioenergi relevant for mer enn energipolitikken. Det er også næringspolitikk, distriktpolitikk og industripolitikk.

Vårt innspill til kommisjonen kan oppsummeres i tre punkter:

For det første: Bioenergi må ses som en integrert del av skog- og treverdikjeden, ikke som en konkurrerende bruk av trevirke.

For det andre: Bioenergi må verdsettes for den systemnytt den gir – ved å levere varme, avlaste kraftnettet og frigjøre strøm til andre formål.

For det tredje: Bioenergi må inngå i vurderingen av norsk beredskap og omstillingsevne, fordi den er lokal, lagringsbar og regulerbar.

Skal Norge lykkes med omstillingen, må vi bygge videre på de verdikjedene vi allerede har – og bruke ressursene smartere. Bioenergi er ikke hele svaret, men i verdikjeden skog og tre er bioenergi en avgjørende del av svaret.

Svar på spørsmål stilt under møte

SINTEF Energi sin undersøkelse om potensiale for bioenergi i Norge

Beregningen fra SINTEF trekker ikke inn lønnsomhetsvurderinger inn i potensiale for økt bruk av bioenergi i Norge. Mange forhold avgjør lønnsomhet, blant annet hva man får betalt for råstoffet man tar ut.

Om volatile priser gir god lønnsomhet i fjernvarmebransjen

I enkelte perioder kan høye kraftpriser styrke konkurranseevnen til fjernvarme sammenlignet med elektrisk oppvarming, men stor volatilitet er ikke et godt grunnlag for langsiktig lønnsomhet.

Fjernvarme er langsiktig, kapitalintensiv og samfunnskritisk infrastruktur. Aktørene investerer ikke for å tjene på kortsiktige prissvingninger i kraftmarkedet, men for å levere stabil varme over mange år. For fjernvarmeaktørene er forutsigbare og jevne rammevilkår derfor viktigere enn store svingninger i kraftprisen.

Høy volatilitet øker risikoen i nye investeringer, gjør fremtidige inntekter og kostnader mer usikre og kan svekke grunnlaget for utbygging av fjernvarme, nærvare og andre lokale varmeløsninger. Dette gjelder særlig fordi fjernvarme ofte fungerer som grunnlast eller vinterlast, med langsiktige

leveranseforpliktelser og store investeringer i produksjonsanlegg, distribusjonsnett og kundetilknytning.

Et mer presist svar er derfor at volatile kraftpriser kan gi kortsiktige utslag i konkurranseforholdet mellom fjernvarme og elektrisk oppvarming, men de er ikke i seg selv positive for lønnsomheten til fjernvarmeaktørene. For sektoren er det best med stabile og forutsigbare priser og rammevilkår som reduserer investeringsrisikoen og legger til rette for langsiktig utvikling av samfunnskritisk varmeinfrastruktur.

Med vennlig hilsen

Norsk Bioenergiforening

Bioenergi er en nødvendig del av en sterk skog- og treverdikjede

- Bioenergi er en integrert del av verdikjeden tre.
- Verdikjeden gir råstoff til bioenergi og gir god ressursutnyttelse (kapp, flis, returtre etc)
- Dette sikrer bedre lønnsomhet i verdikjeden og gir verdi til restressursene
- Gjensidig avhengighetsforhold i verdikjeden

Omstilling handler om smart energibruk

Bioenergi frigjør kraft og nettkapasitet

Bioenergi	Elektrisitet
Varme	Elektrifisering
Damp	Ny industri
Tørking	Grønn omstilling
Fjernvarme	Transport

Omstilling handler ikke bare om mer kraft – men om bedre bruk av energien.

Bioenergi – Norges glemte ressurs

Norge har et stort uutnyttet potensial for bioenergi sammenlignet med nabolandene.

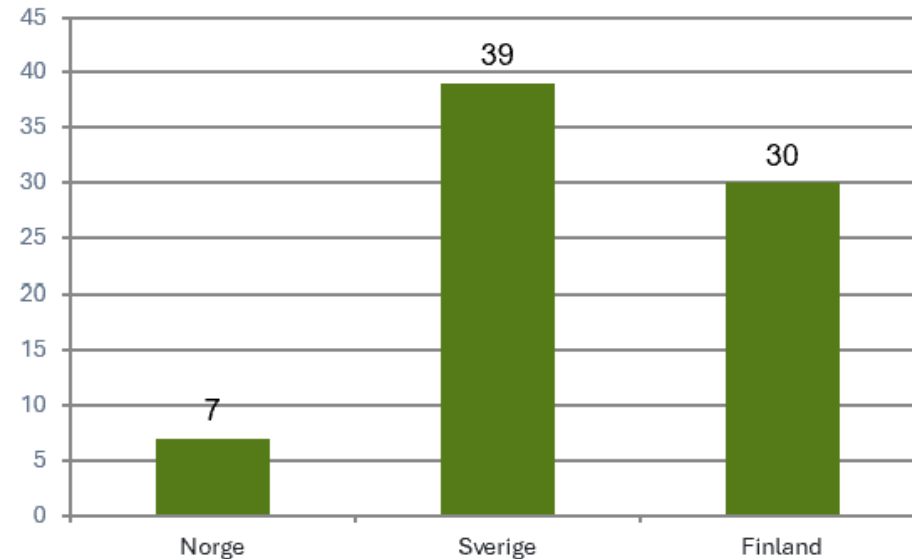
Nøkkelfunn

- **Norges bioenergi-potensial: minst 40 TWh/år**
- Utnyttelse i dag: ca. 40 %
- Betydelig potensial også fra avfall
- Mye eksporteres i dag

Sammenligning

Norge	Sverige	Finland
16 av 217 TWh	144 av 369 TWh	79 av 263 TWh

Bioenergi – andel av energibruk

Hovedpoeng: Potensialet er betydelig – og dagens utnyttelse viser at mer kan tas i bruk.

Hva vi ber kommisjonen ta med seg

1. Ressursutnyttelse

Bioenergi gir mer verdi ut av restressurser fra skog- og treverdikjeden.

2. Regulerbar energi

Bioenergi leverer varme, avlastet strømmettet og frigjør kraft til industri og elektrifisering.

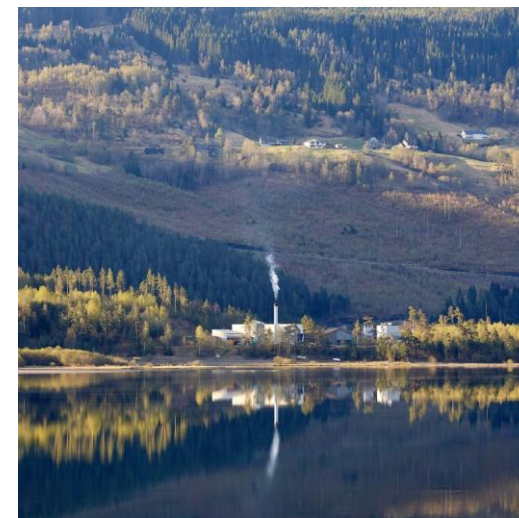
3. Fastlandsbasert verdiskaping

Bioenergi bygger på norske ressurser, eksisterende verdikjeder og lokal aktivitet.

4. Beredskap

Bioenergi er lokal, lagringsbar og kan leveres når behovet er størst.

Bioenergi er ikke hele svaret – men uten bioenergi blir svaret dårligere.

Oppsummert

Bioenergi bidrar til:

- **Bedre ressursutnyttelse**
- **Mer regulerbar energi**
- **Økt konkurransekraft**
- **Styrket beredskap**

Bioenergi er et konkret svar på flere av utfordringene Omstillingskommisjonen er satt til å vurdere.